

توضیحات:

- حیطة تخصصی دبیر ادبیات فارسی
- آزمون دبیری و هنرآموز
- مجری آزمون سنجش
- ۱۵ تیر ۱۳۹۷

اصل سوالات استخدامی

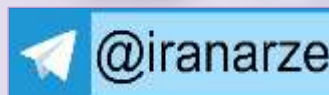
حیطة تخصصی دبیر ادبیات فارسی

آموزش و پرورش تیر ۱۳۹۷ کد 514E

برای دانلود رایگان جدیدترین سوالات استخدامی دبیر ادبیات فارسی، اینجا بنزید

همچنین جهت مشاهده آخرین اخبار استخدامی آموزش و پرورش، اینجا بنزید

« انتشار یا استفاده غیر تجاری از این فایل، بدون حذف لوگوی ایران عرضه، مجاز می باشد »

❖ نظم و نثر فارسی - صفحه ۲

❖ کلیات مسائل ادبی کلیات مسائل ادبی (تاریخ ادبیات - فنون ادبی - عروض و قافیه - سبک شناسی) - صفحه ۵

❖ زبان فارسی (املا - نگارش و ویرایش - دستور زبان) - صفحه ۱۰

نظم و نثر فارسی

۱- بیت زیر، با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟ (iranarze.ir)

- «بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک
(۱) نه اختیار من است این معاملات لیکن
(۲) مگر به تیغ اجل خیمه برکنم ورنی
(۳) مگر نسیم سحر بوی زلف یار من است
(۴) به خواب در نرود چشم بخت من همه عمر
- بگفت آن گه که باشم خفته در خاک
رضای دوست مقدم بر اختیار من است.
رمیدن از در دولت نه رسم و راه من است.
که راحت دل رنجور بی قرار من است.
گرش به خواب ببینم که در کنار من است.

۲- بیت زیر، با کدام بیت، تناسب مفهومی دارد؟ (iranarze.ir)

- «همه قبیله من عالمان دین بودند
(۱) آنکه در طرز غزل نکته به حافظ آموخت
(۲) سخن‌ها دارم از دست تو در دل
(۳) سر درس عشق دارد دل دردمند حافظ
(۴) من با تو یک دلم سخن و قول من یکی است
- مرا معلم عشق تو شاعری آموخت
یار شیریدن سخن نادره گفتار من است.
ولیکن در حضورت بی زبانم.
که نه خاطر تماشا نه هوای باغ دارد.
این است قول من که شنیدی سخن یکی است.

۳- کدام بیت، با بیت زیر، مفهوم یکسانی دارد؟ (iranarze.ir)

- «در محفل خود راه مده همچو منی را
(۱) افسرده دلی گشته ز بس عام در این شهر
(۲) دل چو افسرده شد از سینه برون باید کرد
(۳) سخن آن است کزو زنده دلی گرم شود
(۴) حیات از صحبت افسردگان نابود می‌گردد
- کافسرده دل افسرده کند انجمنی را
دیوانه به راهی رود و طفل به راهی
مرده هر چند عزیز است نگه نتوان داشت
لب افسرده بیابان و لب گور یکی است.
که چون فصل زمستان شد نفس‌ها دود می‌گردد

۴- مفهوم مقابل «إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا» از کدام بیت دریافت می‌شود؟ (iranarze.ir)

- (۱) گله از زاهد بدخو نکنم رسم این است
(۲) پس از تحمل سختی امید وصل مراسم
(۳) گفتمی به کام روزی با تو دمی برآرم
(۴) گر چه شب مشتاقان تاریک بود اما
- که چو صبحی بدمد در پیش افتد شامی
که صبح از شب و تریاک هم ز مار آید
آن کام برنیامد ترسم که دم برآید.
نومید نباید بود از روشنی بامی

۵- بیت زیر، با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟ (iranarze.ir)

«خواب نوشین بامداد رحیل

باز دارد پیاده را ز سبیل»

(۱) در خواب هر شبی که به غفلت کنند روز

در چشم زنده دل نبود در حساب شب

(۲) مردم بی برگ را اسباب عیش آماده است

بستر خار است در هر جا که سنگین گشت خواب

(۳) خوش است زیر مغیلان به راه بادیه خفت

شب رحیل ولی ترک سر بیاید گفت

(۴) گذشت عمر چو آب روان و ما غافل

بنای خانه بر آب است و پاسبان در خواب

۶- بیت زیر، (تهیه شده توسط ایران عرضه) با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟ (iranarze.ir)

«یار بی پرده از در و دیوار

در تجلی است یا اولی الابصار»

(۱) نقش خیال روی تو تا وقت صبحدم

بر کارگاه دیده بی خواب می‌زدم.

(۲) خیال روی تو گر بگذرد به گلشن چشم

دل از پی نظر آید به سوی روزن چشم

(۳) جمال یار ندارد نقاب و پرده ولی

غبار ره بنشان تا نظر توانی کرد.

(۴) تا مصور گشت در چشمم خیال روی دوست

چشم خودبینی ندارم رای خود راییم نیست.

۷- مفهوم بیت زیر، از کدام بیت، استنباط می‌شود؟ (iranarze.ir)

«من جلوۀ شباب ندیدم به عمر خویش

از دیگران حدیث جوانی شنیده ام»

(۱) جوانی شمع ره کردم که جویم زندگانی را

تجستم زندگانی را و گم کردم جوانی را

(۲) ای دل شباب رفت و نچیدی گلی ز عیش

پیرانه سر مکن هنری ننگ و نام را

(۳) شاهد عهد شباب آمده بودش به خواب

باز به پیرانه سر عاشق و دیوانه شد

(۴) بی گل رویش در ایام شباب

چون بنفشه سوگواری مانده ام

۸- بیت زیر، با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟ (iranarze.ir)

«حافظ به خود نپوشید این خرقه می‌آلود

ای شیخ پاکدامن معذور دار ما را»

(۱) چه جای صحبت نامحرم است مجلس انس

سر پیاله بپوشان که خرقه پوش آمد

(۲) من قدم بیرون نمی یارم نهاد از کوی دوست

دوستان معذور داریدم که پایم در گل است.

(۳) معرفت نیست در این قوم خدا را سببی

تا برم گوهر خود را به خریدار دگر

(۴) بی اختیار ماست که دل بی قرار اوست

ما را چه اختیار بود اختیار از اوست

۹- کدام بیت، فاقد مفهوم «تقابل عقل و عشق» است؟ (iranarze.ir)

(۱) از های و هوی زندان زاهد چه ذوق یابد

این نکته مست داند هوشیار برنتابد

(۲) عقل بیگانه است در ره عشق

شرح این نکته آشنا داند.

(۳) دل به عشق است زنده در تن مرد

مرده باشد دلی که عاشق نیست.

(۴) عاشقی خود نه کار فرزانه است

عقل در راه عشق دیوانه است.

۱۰- مفهوم کدام بیت، با سایر ابیات، تفاوت دارد؟ (iranarze.ir)

(۱) مرتجان دلم را که این مرغ وحشی

ز بامی که برخاست مشکل نشیند

(۲) چو وحشی مرغ از قید قفس جست

دگر نتوان به دستان پای او بست.

۳) دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند

از گوشه بامی که پریدیم پریدیم.

۴) مرغ زیرک که می‌رمید از دام

با همه زیرکی به دام افتاد.

۱۱- مفاهیم «عنایت معشوق به عاشق»، «ذاتی بودن زیبایی معشوق»، «ناپایداری دنیای فانی» و «امید وصل»، به ترتیب، از کدام ابیات دریافت می‌شود؟

الف) ز من بنیوش و دل در شاهدهی بند

که حسنش بستۀ زیور نباشد.

ب) تا درخت دوستی بر کی دهد؟

حالیا رفتیم و تخمی کاشتیم

ج) جایی که تخت و مسند جم می‌رود به باد

گر غم خوریم خوش نبود به که می‌خوردیم.

د) به رحمت سر زلف تو واثقم ورنه

کشش چو نبود از آن سو چه سود کوشیدن

۱) «د»، «الف»، «ج»، «ب»

۲) «د»، «ج»، «الف»، «ب»

۳) «الف»، «ب»، «د»، «ج»

۴) «الف»، «ج»، «د»، «ب»

۱۲- سروده زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟ (iranarze.ir)

«از گزند داس دروگر وقت هیچ روینده را زنهار نیست / مگر ترانهٔ من که در روزگار نامده بر جای می‌ماند.»

۱) سخن را سر است ای خردمند و بن

میاور سخن در میان سخن

۲) ز مردم نماند جز از گفتنی

جهان یادگار است و ما رفتنی

۳) نه هر سخن که برآید بگوید اهل شناخت

به سر شاه سر خویشان نشاید باخت

۴) چو یک بار گفتمی مگو باز پس

که حلوا چو یک بار خوردند بس

۱۳- مفهوم متن زیر، از کدام بیت، دریافت می‌شود؟ (iranarze.ir)

«مردی آن است که آزاد باشی از این جهان و خود از غریب دانی و در هر رنگی که بنگری و هر مزه ای که بجشی، دانی که به آن نمانی و جای دیگر روی؛ پس

هیچ دل تنگ نباشی.»

۱) ز خواب امن کسی بهره می‌برد صائب

که پشت پای به دنیای بی وفا زده است.

۲) غبار قافلهٔ عمر چون نمایان نیست

دو اسبه رفتن لیل و نهار را دریاب

۳) جهان و هر چه در او هست سهل و مختصر است

ز اهل معرفت این مختصر دریغ مدار

۴) جهان سر به سر عبرت و حکمت است

چرا زو همه بهر من غفلت است.

۱۴- متن زیر که از داستان «حلاج» انتخاب شده است، با کدام بیت، هم مفهوم است؟ (iranarze.ir)

«گفتند: از این همه سنگ چرا هیچ آه نکردی، از گلی آه کردن، چه سر است؟ گفت: آنکه آنها نمی‌دانند، معذورند؛ از او هم سختم می‌آید که می‌داند که نمی

باید انداخت.»

۱) من آن مورم که در پایم بمالند

نه زنبورم که از نیشم بنالند.

۲) من اگر نیکم و گر بد تو برو خود را باش

هر کسی آن درود عاقبت کار که کشت

۳) گر بود در ماتمی صد نوحه گر

آه صاحب درد را باشد اثر

۴) فریاد مردمان همه از دست دشمن است

فریاد سعدی از دل نامهربان دوست

۱۵- متن زیر، (تنظیم توسط فروشگاه ایران عرضه) با همه ابیات قرابت مفهومی دارد، به جز ..... (iranarze.ir)

«این بوسهل مردی امام زاده و محتشم و فاضل و ادیب بود؛ اما شرارت و زعارتی در طبع وی مؤکد شده - و لاتبدیل لِحَلَقِ الله-»

- (۱) مدار از بدان چشم نیکی از آنک
(۲) عجب باشد از سیرت بخردان
(۳) به کوشش نروید گل از شاخ بید
(۴) ز بد ذات چشم بهی داشتن
- شکر کس نخورد از نی بوریا
که نیکی کنند از کرم با بدان
نه زنگی به گرمابه گردد سپید
بود خاک در دیده انباشتن

کلیات مسائل ادبی (تاریخ ادبیات - فنون ادبی - عروض و قافیه - سبک شناسی)

۱۶- از دیدگاه تاریخ ادبیات، کدام عبارت غلط است؟ (iranarze.ir)

- (۱) کلمه «دری» به معنی «درباری» است و در اصطلاح، به زبان دولتی دستگاه ساسانی اطلاق می‌شود.
(۲) گویش دری دنباله پهلوی ساسانی است و در آن عناصری از پهلوی اشکانی هم دیده می‌شود.
(۳) کتاب «الابنیه عن حقایق الادویه» در سال ۴۴۷ هـ.ق در زمینه پزشکی تحریر شده است.
(۴) گویش دری، ابتدا در مغرب ایران رایج بود؛ اما در دوره قبل از اسلام رسمیت یافت.

۱۷- چه کسی رباعی زیر را در پیش بینی سرنوشت خویش سروده است؟ (iranarze.ir)

- «ما مرگ و شهادت از خدا خواسته ایم
گر دوست چنان کند که ما خواسته ایم»
وان هم به سه چیز کم بها خواسته ایم.
ما آتش و نفت و بوریا خواسته ایم.»

- (۱) عطار نیشابوری
(۲) حسین بن منصور حلاج
(۳) عین القضات همدانی
(۴) شیخ شهاب الدین سهروردی

۱۸- کدام اثر «امیر خسرو دهلوی» بیانگر مهارت وی در نثر است؟ (iranarze.ir)

- (۱) هشت بهشت
(۲) مطلع الانوار
(۳) اعجاز خسروی
(۴) آینه اسکندری

۱۹- کدام عبارت در مورد عطار نیشابوری و آثار وی، غلط بیان شده است؟ (iranarze.ir)

- (۱) طبقات الصوفیه، متأثر از تذکره الاولیای عطار بوده است.
(۲) عطار پیرو سنایی و پیشرو مولانا، در سرودن اشعار عارفانه بوده است.
(۳) غیر از مختارنامه بیشتر آثار منظوم عطار، در قالب مثنوی بوده است.
(۴) تذکره الاولیای، بعد از طبقات الصوفیه و کشف المحجوب، نوشته شده است.

۲۰- فتحعلی خان صبا، با کدام تخلص در شعر و شاعری به شهرت رسید و منظومه «گلشن صبا» را به تقلید از کدام اثر سرود؟ (iranarze.ir)

- (۱) حبیب - حدیقه سنایی
(۲) عندلیب - بوستان سعدی
(۳) حبیب - شاهنامه فردوسی
(۴) عندلیب - تحفه العراقین خاقانی

۲۱- کدام شاعر، مأمور به نظم در آوردن «مثنوی فتوحات شاه جهانی» شد؟ (iranarze.ir)

- (۱) صائب تبریزی
(۲) غنی کشمیری
(۳) مشتاق اصفهانی
(۴) کلیم همدانی

۲۲- متن زیر، معرف کدام شاعر است؟ (iranarze.ir)

«از شانزده سالگی به دنیای شعر روی آورد نخستین اشعار وی، زمینه‌های مذهبی داشت و در مجالس روضه خوانی به آواز خوش خوانده می‌شد او در تهران مورد توجه مظفرالدین شاه قرار گرفت و خواستند او را در سلک رجال دربار در آورند که نپذیرفت.»

(۱) ابوالقاسم عارف قزوینی (۲) میرزاده عشقی

(۳) میرزا عباس فروغی (۴) فرّخی یزدی

۲۳- همه آثار زیر، از «مهرداد اوستا» است، به جز..... (iranarze.ir)

(۱) امام حماسه ای دیگر (۲) تیرانا

(۳) سبک سری‌های قلم (۴) پالیزبان

۲۴- «مهدی حمیدی شیرازی»، در کدام آثار خود تمایل بارزی به سبک خراسانی نشان داده است؟ (iranarze.ir)

(۱) سال‌های سیاه - طلسم شکسته - شیوه‌های نو

(۲) شکوفه‌ها - پس از یک سال - اشک معشوق

(۳) زمزمه بهشت - پس از یک سال - طلسم شکسته

(۴) اشک معشوق - سالهای سیاه - عشق در به در

۲۵- نخستین نمونه رمان ناتورالیستی کدام است و اثر کیست؟ (iranarze.ir)

(۱) اشباح - هنریک ایبسن (۲) خوشه‌های خشم - جان اشتاین بک

(۳) ترز راکن - امیل زولا (۴) خانه عروسک - هنریک ایبسن

۲۶- آثاری که در مکتب «واقع گرایی سوسیالیستی» نوشته شده است کدام اند؟ (iranarze.ir)

(۱) سیمان - ولگا به خزر می‌ریزد. (۲) شنل - جنگ و صلح

(۳) جنایات و مکافات - برادران کارامازوف (۴) زیباترین غریق جهان - صد سال تنهایی

۲۷- اثر مشهور «بودلر»، چه نام دارد؟ وی مترجم آثار چه کسی بود؟ (iranarze.ir)

(۱) فصلی در دوزخ - ادگار آلن پو (۲) اشراق - استفان مالارمه

(۳) گل‌های بدی - استفان مالارمه (۴) گل‌های بدی - ادگار آلن پو

۲۸- با توجه به شیوه‌های نقد اجتماعی به شکل‌های مختلف بعد از جنگ جهانی اول چه کسانی در آلمان تمدن بورژوا و خشونت و استبداد آمیخته به ابتدال

را محکوم می‌کنند؟ (iranarze.ir)

(۱) هوراس - ژان پل سارتر (۲) گئورگ کایزر - برتولت برشت

(۳) تی. اس. الیوت - عزرا پوند (۴) هیپولیت تن - ژان پل سارتر

۲۹- با توجه به «نقد لغوی و فنی» کدام بیت، با نوعی پیچیدگی مفهومی بیان شده است؟ (iranarze.ir)

(۱) فریدون سر شاه پور جوان بیامد به بر برگفته نوان

(۲) به گنج و به انبوه بودند شاه زمانی ز یزدان نکردند یاد

(۳) سپه داخ دل، شاه با های و هوی سوی باغ ایرج نهادند روی

(۴) همی کند روی و همی کند موی همی ریخت اشک و همی خست روی

۳۰- «رواج حکمت عامیانه و توجه به خرافات و فرهنگ عامه»، از ویژگی‌های فکری کدام سبک ادبی محسوب می‌شود؟ (iranarze.ir)

- (۱) عراقی
(۲) خراسانی
(۳) هندی
(۴) دوره بازگشت ادبی

۳۱- همه عبارات بیانگر ویژگی‌های فکری سبک خراسانی هستند به جز ..... (iranarze.ir)

- (۱) روح حماسه بر ادبیات این دوره حاکم است.
(۲) روح نشاط و خوش باشی و تساهل در شعر، غلبه دارد.
(۳) جنبه‌های عقلانی بر جنبه‌های احساسی و عاطفی غلبه دارد.
(۴) در توصیفات بیشتر از تشبیه (از نوع حسی) بهره گرفته می‌شود.

۳۲- همه موارد، از ویژگی‌های ادبی سبک هندی محسوب می‌شوند به جز ..... (iranarze.ir)

- (۱) پیچیدگی و ابهام در کلام
(۲) التزام ردیف‌های فعلی و اسمی دشوار در شعر
(۳) استفاده از محور طولانی عروضی و تکرار قافیه
(۴) مضمون سازی و جست و جوی معانی بیگانه

۳۳- سبک شعری کدام بیت، با سایر ابیات تفاوت دارد؟ (iranarze.ir)

- (۱) برآمد قیرگون ابری از روی نیلگون دریا
(۲) صبحی مبارک است نظر بر جمال دوست
(۳) باد صبا درآمد فردوس گشت صحرا
(۴) روشنایی آسمان را باشد و امشب همی
چو رای عاشقان گردان چو طبع بی دلان شیدا
بر خوردن از درخت امید وصال دوست
آراست بوستان را نیسان به فرش دیبا
روشنی بر آسمان از خاک تیره بر شود.

۳۴- یکی از شاعران برجسته سبک و اسوخت کدام است؟ (iranarze.ir)

- (۱) طبیب اصفهانی
(۲) سروش اصفهانی
(۳) وحشی بافقی
(۴) سید محمد علی مشتاق

۳۵- در کدام سبک ادبی، مقامه نویسی و مقامه سرایی رواج می‌یابد؟ (iranarze.ir)

- (۱) عراقی
(۲) هندی
(۳) خراسانی
(۴) دوره بازگشت

۳۶- در کدام مصراع، «تشبیه بلیغ» به چشم می‌خورد؟ (iranarze.ir)

- (۱) جهان چون شب و تیغ‌ها چون چراغ
(۲) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی
(۳) دلم در بیقراری چشمهٔ سیماب را ماند
(۴) ایام گل چو عمر به رفتن شتاب کرد.

۳۷- در کدام بیت، «مجاز» با علاقه مشابَهت، آمده است؟ (iranarze.ir)

- (۱) محتاج قصه نیست گرت قصد خون ماست
(۲) برو هر چه می‌بایدت پیش گیر
(۳) بر ما بسی کمان ملامت کشیده اند
(۴) یکی درخت گل اندر میان خانه ماست
چون رخت از آن توست به یغما چه حاجت است.
سر ما نداری سر خویش گیر
تا کار خود ز ابروی جانان گشاده ایم
که سروهای چمن، پیش قامتش پست اند.

۳۸- کدام مورد فاقد آرایه «نضاد» است؟ (iranarze.ir)

- (۱) از تهی سرشار، جویبار لحظه‌ها جاری است.
(۲) گدای نیک انجام به از پادشاه بدفرجام

۳) بر ظاهرش عیب نمی‌بینم و در باطنش غیب نمی‌دانم.

۴) دوستان و دشمنان را می‌شناسم من، زندگی را دوست می‌دارم، مرگ را دشمن.

۳۹- در همه ابیات آرایه «حسن تعلیل» یافت می‌شود، به جز ..... (iranarze.ir)

۱) بنالد جامه چون از هم بدری	۱) بگرید رز چو شاخ او ببری
۲) نه خلاف عهد کردم که حدیث جز تو گفتم	۲) همه بر سر زبانند و تو در میان جانی
۳) گر هزار است بلبل این باغ	۳) همه را نغمه و ترانه یکی است.
۴) دلم خانه مهر یار است و بس	۴) از آن می‌نگنجد در آن کین کس

۴۰- در بیت، زیر کدام واژه «ایهام» دارد؟ (iranarze.ir)

«بسیار دیده ام درختان میوه دار	زین به ندیده ام که در بوستان توست»
۱) درختان	۲) بوستان
۳) میوه	۴) به

۴۱- در کدام بیتف آرایه «اسلوب معادله» مشهود است؟ (iranarze.ir)

۱) از زبان سوسن آزاده ام آمد به گوش	۱) کاندر این دیر کهن کار سبک باران خوش است.
۲) بعد از این در عوض اشک دل آید بیرون	۲) آب چون کم شود از چشمه گل آید بیرون
۳) ما آبروی فقر و قناعت نمی‌بریم	۳) با پادشه بگوی که روزی مقدر است.
۴) آینه ات دانی چرا غماز نیست	۴) زانکه زنگار از رخس ممتاز نیست.

۴۲- بیت زیر، فاقد کدام آرایه‌های ادبی است؟ (iranarze.ir)

«دوش از نگاه ساقی شیرین کلام خویش	مست آن چنان شدم که نجستم مقام خویش»
۱) تشبیه - مجاز	۲) واج آرایی - استعاره
۳) کنایه - حس آمیزی	۴) ایهام - مراعات نظیر

۴۳- آرایه‌های بیت زیر کدام اند؟ (iranarze.ir)

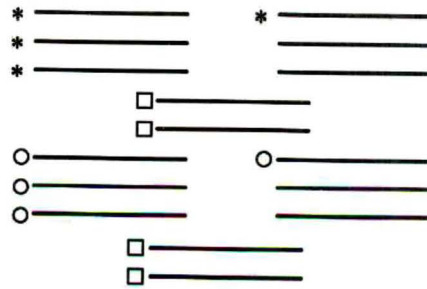
«گفتم: به باد می‌دهدم باده، نام و ننگ	گفتا: قبول کن سخن و هر چه باد باد»
۱) جناس - مجاز - استعاره - ایهام	۲) ایهام - تشبیه - استعاره - ایهام تناسب
۳) جناس - مجاز - کنایه - ایهام تناسب	۴) جناس تام - جناس ناقص - کنایه - استعاره

۴۴- آرایه های مقابل همه ابیات، کاملاً درست هستند، به جز ..... (iranarze.ir)

۱) پیش دیوار آنچه گویی هوش دار	۱) تا نباشد در پس دیوار گوش (تضاد - مجاز)
۲) هرگز وجود عناصر غایب شنیده ای	۲) من در میان جمع و دلم جای دیگر است (پارادوکس - واج آرایی)
۳) نرفتم به محرومی از هیچ کوی	۳) چرا از در حق شوم زردوی (کنایه - حسن تعلیل)
۴) حافظ از باد خزان در چمن دهر مرتج	۴) فکر معقول بفرما گل بی خار کجاست (کنایه - استعاره)

۴۵- شکل هندسی زیر، بیانگر کدام قالب شعری است؟ (iranarze.ir)

(۲) ترکیب بند

(۱) مسمط

(۴) ترجیع بند

(۳) مستزاد

۴۶- در کدام بیت، عیب قافیه به چشم می‌خورد؟ (iranarze.ir)

- (۱) هدیه ما اشک ما و عشق ما
(۲) چنین خواهم ای نامور پادشاه
(۳) تا سینه ام به داغ محبت رسیده است
(۴) بداندیش را زجر و تادیب کرد
- عشوۀ ابروی او سرمشق ما
که باشند خلقت همه نیک خواه
پروانه ام به مهر نبوت رسیده است.
پشیمانی از گفته خویشت خورد.

۴۷- شاعر در کدام بیت، «ذوقافینین» به کار برده است؟ (iranarze.ir)

- (۱) مشو غره بر حسن گفتار خویشت
(۲) کرم کن که فردا که دیوان نهند
(۳) به صدق و ارادت میان بسته دار
(۴) مده بوسه بر دست من دوست وار
- به تحسین نادان و پندار خویشت
منازل به مقدار احسان دهند
ز طامات و دعوی زبان بسته دار
برو دوستداران من دوست دار

۴۸- «قاعده قافیه» در کدام بیت، متفاوت است؟ (iranarze.ir)

- (۱) چه نیکی طمع دارد آن بی صفا
(۲) شنیدند بازارگانان خبر
(۳) سر آمد به تأیید ملک از سران
(۴) ملازم به دلداری خاص و عام
- که باشد دعای بدش در قفا
که ظلم است در بوم آن بی هنر
نهادند سر بر خطش سروران
ثناگوی حق بامدادان و شام

۴۹- وزن کدام مصراع، در مقابل آن، غلط آمده است؟ (iranarze.ir)

- (۱) بی مهر رخت روز مرا نور نمانده است (مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن)
(۲) مرا و سرو چمن را به خاک راه نشاند (مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)
(۳) خلوت گزیده را به تماشا چه حاجت است (مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن)
(۴) ای صبا امشبم مدد فرمای (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

۵۰- همه ابیات در یک گروه وزنی قرار می‌گیرند به جز ..... (iranarze.ir)

- (۱) تا کی به تمنای وصال تو یگانه
(۲) امروز روز شادی و امسال سال گل
- اشکم شود از هر مژه چون سیل روانه
نیکوست حال ما، که نکو باد حال گل

۳) تقدیر که بر کشتنت آرم نداشت

بر حسن جوانیت دل نرم نداشت

۴) وقتی دل سودایی می‌رفت به بستان‌ها

بی خویشتم کردی بوی گل و ریحان‌ها

۵۱- وزن بیت زیر، کدام است؟ (iranarze.ir)

«شو تا قیامت آید زاری کن

کی رفته را به زاری باز آری»

۱) مفعول مفاعیل فاعولن

۲) مستفعل فاعلات مستفعل

۳) مفعول فاعلات مفاعیلن

۴) فاعلات مفاعیل فاعلن

۵۲- کدام بیت، در «بحر مجتث مثنی مخبون محذوف» سروده شده است؟ (iranarze.ir)

۱) به یکی جرعه که آزار کسش در پی نیست

زحمتی می‌کشم از مردم نادان که مپرس

۲) باز آی دل تنگ مرا مونس جان باش

وین سوخته را محرم اسرار نهان باش

۳) زیادتی مطلب کار بر خود آسان کن

صراحی می‌لعل و بتی چو ماهت بس

۴) راهم شراب لعل زده ای میر عاشقان

خون مرا به چاه زنخدان یار بخش

۵۳- وزن کدام بیت، دوری (مثنوایب) است؟ (iranarze.ir)

۱) دوست می‌دارم من این نالیدن دلسوز را

تا به هر نوعی که باشد بگذرانم روز را

۲) هم تازه رویم هم خجل هم شادمان هم تنگدل

کز عهده بیرون آمدن نتوانم این انعام را

۳) پنجه با ساعد سیمین نه به عقل افکندم

غایت جهل بود مشت زدن سندان را

۴) سعدی قلم به سختی رفته است و نیک بختی

پس هر چه پیشت آید گردن بنه قضا را

۵۴- در بیت زیر، به ترتیب، چند «اختیار وزنی» و چند «اختیار زبانی» به کار رفته است؟ (iranarze.ir)

«ای که بر مرکب تا زنده سواری هشدار

که خر خارکش مسکین در آب و گل است»

۱) چهار - دو

۲) سه - دو

۳) سه - سه

۴) دو - سه

۵۵- شاعر در کدام رکن بیت، زیر از اختیار وزنی «قلب» بهره مند شده است؟ (iranarze.ir)

«نماند تبری در ترکش فضا که فلک

سوی دلم به سرانگشت امتحان نگشود»

۱) رکن اول مصراع دوم

۲) رکن آخر مصراع دوم

۳) رکن دوم مصراع اول

۴) رکن آخر مصراع اول

زبان فارسی (املا - نگارش و ویرایش - دستور زبان)

۵۶- در کدام بیت، غلط املایی یافت می‌شود؟ (iranarze.ir)

۱) هر قضایی سببی دارد و من در غم دوست

اجلم می‌کشد و درد فراقش سبب است.

۲) جان می‌روم که در قدم اندازمش ز شوق

درمانده ام هنوز که نزلی محقر است.

۳) گر برقی فرو نگذاری بدین جمال

در شهر هر که کشته شود در زمان توست

۴) عشق غالب شد و از گوشه نشینان صلاح

نام مستوری و ناموس کرامت برخاست

۵۷- در کدام عبارت، غلط املائی به چشم می‌خورد؟ (iranarze.ir)

- (۱) طایفه ای حسد بردند و به خیانت منسوب کردند و ملک دام ملکه، در کشف حقیقت آن استقصا نفرمود.
- (۲) رقت آن بود که نفس از مشاهده تعلم ابنای جنس خود متأثر بود بی اضطرابی که در افعال حادث گردد.
- (۳) گفتا: شنیده ام که شتر را به سخره می‌گیرند. گفت: ای سفیه شتر را با تو چه مناسبت است و تو را بدو چه مشابهت؟
- (۴) گفت خاموش که اگر حاسدان به غرض گویند شتر است و گرفتار آیم که را غم تخلیص من دارد تا تفتیش حال من کند؟

۵۸- املائی همه عبارات، کاملاً صحیح هستند، به جز: ..... (iranarze.ir)

- (۱) اگر چه خداوند دنیا را زندان مؤمنان خواسته است، این مجلس، نه برای تعذیب آناف که برای تربیتشان باشد.
- (۲) ظن آن شخص، فاسد شد و بازار اینان کاسد. خواستم تا به طریقی کفاف یاران مستخلص کنم.
- (۳) خطر آن باشد که انسانی در ورطه هلاک و زلت افتد و خوف زوال ایمان باشد.
- (۴) چون تخم سعادت در زمین دل به موهبت الهی افتاد باید آن را ضایع فرو نگذارد.

۵۹- در متن زیر، چند غلط املائی وجود دارد؟ (iranarze.ir)

«ملک فرمود: مانع خشم و حایل سیاست، آن بود که صدق اخلاص و مناصحت تو می‌شناختم و می‌دانستم که بر تو در این محاوره غرامتی نیست؛ چه می‌خواستی که فرار عظیمت ما در تقدیم و تأخیر آن غرضی بشناسی و قدم در کار نهی. بدین هضم، خرد و دهای تو آزموده تر گشت.

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهارشنبه

۶۰- کدام عبارت، نیاز به ویرایش دارد؟ (iranarze.ir)

- (۱) هیئت اربعین حسینی به حرکت درآمد.
- (۲) مجمع، به این درخواست رأی موافق داد.
- (۳) عمر در حال گذر است و نباید دل به تعلقات داد.
- (۴) از آن فروشگاه بزرگ هر کسی چیزی خریداری می‌کردند.

۶۱- کدام عبارت به ویرایش نیاز دارد؟ (iranarze.ir)

- (۱) انجام دادن فرایض دینی، پاداش معنوی دارد و ترکشان، موجب کیفر اخروی خواهد شد.
- (۲) ابتکار شما را در انتشار این نشریه که می‌تواند در رشد تحقیقات، نقش به‌سزایی داشته باشد، تحسین می‌کنم.
- (۳) آل احمد در ترجمه، کتاب‌هایی را برگزیده است که به نظر وی هر شخص علاقه مند از حقیقت باید از آنها مطلع باشد.
- (۴) جهان بی مرز حافظ آن چنان زیبا و شورانگیز است که صاحب نظران دمی چشم و دل از آن نمی‌توانند بردارند.

۶۲- در متن زیر چند غلط نگارشی یافت می‌شود؟ (iranarze.ir)

«بی شک، ایرانیان همواره، قلباً و جاناً، بر علیه مستبدان قیام کردند و به منظور مقابله با آنان با هم متحد شدند و دوئیت‌ها را کنار گذاشتند و در این راستا از مشکلاتی برخوردار شدند.»

- (۱) شش (۲) پنج (۳) چهار (۴) سه

۶۳- نوع «را» در کدام مصراع متفاوت است؟ (iranarze.ir)

- (۱) کشور تدبیر را زیر و زبر سازد قضا
- (۲) غفلت ما را سبب عمر سبک جولان شده است.
- (۳) جان غافل را سفر در چار دیوار تن است.
- (۴) طفل طبعان را دل از بهر تماشا می‌رود.

۶۴- کدام مصراع، یک جمله چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند است؟ (iranarze.ir)

- (۱) قامت شاخ نباتت از نظر دورم مباد (۲) من به استقبال حافظ می‌دوم دیوانه وار

۴) تیغ جدایی ناله ام جانسوزتر سازد چو نی

۳) آتش زدم به خویش به غوغای واپسین

۶۵- کدام بیت، به «شیوه بلاغی» سروده شده است؟ (iranarze.ir)

شب و روز در عین حافظ حقند

۱) پس آنان که در وجد مستغرقند

چو تابوت موسی ز عرقاب نیل

۲) نگه دارد از تاب آتش خلیل

ز سلطان به یغما پریشان شدند.

۳) سواران پی در و مرجان شدند

ز خدمت به نعمت نپرداختم.

۴) من اندر قفای تو می‌تاختم

۶۶- در کدام بیت، واژه «مرکب» وجود دارد؟ (iranarze.ir)

چرا برفشانند در رقص دست

۱) ندانی که شوریده حالان مست

که مهرش گریبان جان می‌کشد

۲) نه دل دامن دلستان می‌کشد

که دل‌ها در آتش چو نی سوختی

۳) شکر لب خوانی نی آموختی

به دیدار او وقت اصحاب جمع

۴) همه شب در این گفت و گو بود شمع

۶۷- در کدام مصراع، فعل به «قرینه معنوی»، محذوف است؟ (iranarze.ir)

۲) تو لنگی به چوب آمدی من به پای

۱) تو ای بی خبر همچنان در دهی

۴) نه بم داند آشفته سامان نه زیر

۳) جهان پر سماع است و مستی و شور

۶۸- در کدام مصراع، فعل «مضارع مستمر» وجود دارد؟ (iranarze.ir)

۲) لیکن غزالا شرم از آن مشکین کمند آید مرا

۱) چه طرفی بندم از نقش و نگار صورت چینی

۴) به صد چراغ نیابیم آنچه گم کردیم.

۳) دارم از دور فلک دورنما می‌بینم

۶۹- کدام مصراع، فاقد «نقش تبعی» است؟ (iranarze.ir)

۲) چشمی بسوادم و نم اشکی به پای یار

۱) تشنه ام تشنه، خضر راهم ده

۴) بیا ما شهریارا خود به شهر دیگری رفتیم.

۳) آب و خاکم به آتشی بنواز

۷۰- نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر، به ترتیب کدام است؟

تشنه مسکین آب پندارد سراب

«هرکه باز آید ز در پندارم اوست

۲) ضمیر مبهم - نهاد - مفعول - مسند

۱) نهاد - مفعول - مسند - مفعول

۴) نهاد - نهاد - مفعول - مسند

۳) ضمیر مبهم - نهاد - مسند - مفعول

ایران عرضه

مرجع نمونه سوالات

آزمون های استخدامی

به همراه پاسخنامه تشریحی

خدمات ایران عرضه:

- ارائه اصل سوالات آزمون های استخدامی
- پاسخنامه های تشریحی سوالات
- جزوات و درسنامه های آموزشی

برای دانلود رایگان جدیدترین سوالات استخدامی دبیر ادبیات فارسی، اینجا بزنید

همچنین جهت مشاهده آخرین اخبار استخدامی آموزش و پرورش، اینجا بزنید

« انتشار یا استفاده غیر تجاری از این فایل، بدون حذف لوگوی ایران عرضه، مجاز می باشد »

